

KOORTS

'Freedom is just another word for nothing left to lose.'

- Janis Joplin, 'Me and Bobby McGee'

Who's to say what a "literary life" is? As long as you are writing often, and writing well, you don't need to be hanging-out in libraries all the time.

Nightclubs are great literary research centers. So is Ibiza!

- Roman Payne, *Cities & Countries*

Ibiza

Voor mijn woordkunstenaar Frans

Het is de snijdende pijn die het eerst tot me doordringt. Alsof er hete breinaalden door mijn hersenen gaan. Een ondraaglijke druk op mijn ogen, die ik probeer te openen. Even weet ik niets, behalve dat ik in het water lig, dat ik naar boven moet, dat mijn hoofd op ontploffen staat. Mijn mond opent zich en er golft zout water naar binnen. Ik hoest. Het prikkelt mijn neus, mijn ogen en het schrijnt tussen mijn benen. Mijn benen spartelen. Mijn armen maaien. Om me heen is het zwart. Vanbinnen ook. Ik weet niets. Ik ben hol. Een omhulsel. Ik drijf in de leegte. Misschien verdrink ik. Misschien maakt dat me niet meer zoveel uit.

Voor leven is kracht nodig. Voor overleven nog meer. Zo zachtjes dobberend weg te glijden, me over te geven aan de rust, het is een aantrekkelijk idee. Met moeite open ik mijn ogen weer. Dit lichaam leidt een eigen leven. De armen en benen bewegen vanzelf, net genoeg om het hoofd een stukje boven water te houden.

In de verte klinkt dof gebonk. Ergens aan de kust is een strandfeest. Zoals er hier altijd en overal feesten zijn. De lucht is inktzwart en bezaaid met stralende sterren. Ik ben zo moe. Mijn adem schuurt langs mijn luchtpijp. En ik heb het koud. Mijn huid voelt aan als rubber en mijn kaken klapperen vanzelf. Even laat ik het gaan en verdwijn helemaal in het zwarte zoute water. Dit is mijn einde. Het einde van een onbetekenend bestaan. Ik heb geprobeerd er iets van te maken en dat bracht me hier. Karma. Lot. Het is goed.

De dag zal aanbreken, zegt een stem in mijn hoofd. Ik ben alleen. Alleen met die formele stem die mijn ledematen aandrijft en zegt dat ik het niet mag opgeven. Daar gaan we weer, naar boven. Happen naar adem, door de pijn heen, ik geef maar niet op. De voeten die rondgaan, ondanks de kramp, de tenen die lijken te graaien.

Ik ben niet alleen. En ik heb veel op te lossen. Er wacht een leven, nieuw leven, daar in de verte, achter die duistere rotsen. Met hernieuwde kracht beweeg ik mezelf voort. Ik laat alles los. Het is goed. Ik heb het gered. Ik weet waar ik vandaan kom, ik weet waar ik naartoe ga. Ik ben er nog. Ik ga het redden. Alleen of niet alleen, het maakt allemaal niets meer uit. Ik heb mezelf.

Er klinkt geschreeuw. Vlak bij mij. Dan plonst er iets. Ik draai me om, alles is wazig. Ineens lijkt het alsof ik onder water word gezogen. Twee stevige armen omklemmen mijn middel en ik heb de kracht niet meer me te verzetten. Zo licht als een veertje voel ik me, mijn bloed suist bruisend en bubbelend als champagne in mijn hoofd. Ik geef het op. Ik geef me over. Eindelijk. Ik heb er alles aan gedaan.

De meisjes dansen traag. Eigenlijk is het niet meer dan wiebelen wat ze doen, denkt hij. Waardeloos zijn ze. Oost-Europees restmateriaal. Hij klapt in zijn handen en fluit. ¡Venga! Verstaan ze natuurlijk niet. Hij neemt nog een hijs van zijn sigaret en grijpt met zijn andere hand naar zijn kruis. Er gebeurt niks. Het zijn die kutwijven. Hij staat op en loopt naar ze toe. Slaat de mollige blonde op haar billen. Alle drie slaken ze overdreven kreetjes. Razend maken ze hem. ¡Vamos! Go! Get out of here, stupid pigs! Een van hen valt van de tafel. De gasten deinzen achteruit. Ze grinniken. De meisjes rennen wankelend weg. Hij heft zijn handen naar de hemel en schreeuwt. La Luna, people! Full moon! Make fun!

Het witte pak staat hem goed. Hij ziet zichzelf in de spiegelende ruit van zijn villa en balt zijn vuisten. Maakt een dansbeweging. Elana brengt een mojito en slaat haar magere armen om hem heen. Zoekt zijn blik. Haar pupillen lijken rond te tolleren in haar oogkassen. Van haar wordt hij allang niet meer geil. Maar ze is lief. En ze zorgt goed voor hem. Ze moet alleen niet naar zijn lul graaien.

Joost en ik zaten in de auto. Ik achter het stuur, hij naast me, starend naar zijn handen in zijn schoot. Vanuit mijn ooghoek zag ik hoe de tranen uit zijn ogen op zijn mooie broek drupten. Dat wilde ik niet zien. Evenmin als die mooie, grote handen, die nu hulpeloos trillend op zijn bovenbenen lagen. We zaten in de auto, gevangen in een gespannen stilte die we geen van beiden wilden doorbreken. Ieder woord, ieder gebaar, iedere uitgewisselde blik bracht ons dichterbij het einde.

Ik wilde dat einde. Ik was de beul. Daarmee had ik mijn recht op tranen, op mededogen en begrip verspeeld. Vandaar dat ik mijn pijn en verdriet wegslikte. Ik legde mijn hand in zijn nek.

‘Het spijt me.’

Hij schudde zijn schouders en ik trok mijn hand terug.

‘Ik ben bang...’ zei hij zacht.

‘Sorry,’ was alles wat ik kon uitbrengen.

En ik vond het ook erg. Voor hem. Maar nu het zover was, nu alles was gezegd en besloten, nu ik de moed kon opbrengen bij mijn pijnlijke besluit te blijven en zelfs hier te zitten, achter het stuur, met al mijn bezittingen in de achterbak en hem wanhopig snikkend naast me, voelde ik niets. Mijn handen en voeten waren versteend van de kou, mijn schouders zaten zo ongeveer tegen mijn oren van spanning, maar in mijn hoofd en hart was het rustig. Ik had hem verlaten. Zomaar. Ineens. Drie weken voordat we samen op vakantie zouden gaan. Om daar, onder de zon en

in alle rust, een baby te gaan maken. Welke vrouw van midden dertig neemt zo'n ondoordacht besluit na tien jaar samenwonen? Dat vroeg ik me ook af. Maar ik kon niet anders.

Ik deed het onvoorbereid. De kracht kwam vanuit het niets, of misschien uit de glazen wodka en het heerlijke gesprek dat ik even daarvoor met mijn nieuwe collega en vriendin Ellen had.

Ik kwam thuis, zeker een uur te laat, en trof hem chagrijnig aan, zoals altijd wanneer ik later thuis was dan gebruikelijk. Niet dat we daar echte afspraken over hadden gemaakt, maar het was wel een ingesleten gewoonte dat hij rond zessen op mij rekende en ik rond zessen een vage beklemming in mijn maagstreek voelde dat ik thuis hoorde te zijn, met een grote tas boodschappen. Nu was het halfacht, ik stonk naar drank en de tas boodschappen ontbrak. Hij mopperde dat hij honger had, dat ik mijn telefoon niet opnam en ik mopperde dat hij ook zelf boodschappen had kunnen doen en iets in de pan had kunnen gooien, waarop hij schreeuwde dat hij dat gerust zou hebben gedaan, maar we hadden nu eenmaal afgesproken dat ik de boodschappen zou doen, en ik wilde er net overheen gillen dat we dat helemaal niet hadden afgesproken, we spraken nooit iets af, hij ging er gewoon altijd maar van uit... toen me een enorme kalmte overviel. Ik ging hiermee stoppen. Het was niet eens een keuze, maar een dwingend gevoel. Ik kon dit geen dag, geen minuut langer meer volhouden. Het was alsof er een vreemde voor me stond. Zomaar een man aan wie ik mijn hele toekomst had opgehangen, zonder dat ik een idee had waarom. We leefden op de automatische piloot en deden de dingen omdat ze zo hoorden, omdat we midden dertig waren en het hoog tijd was serieus te worden, omdat we de *VT vrouwen* lazen en we die grote keukens zo mooi vonden, en daarin hoorden nu eenmaal een stuk of wat kinderen en familieleden. We gingen ieder jaar een keer samen op wintersport en een keer apart met vrienden, en die keer met vrienden was altijd leuker, hoewel ik hem dagelijks sms'te dat ik hem miste. Maar ik

miste hem helemaal niet. Nooit eigenlijk. We deden hetzelfde als iedereen om ons heen van onze generatie, we leefden naar het plaatje toe. Er zou een baby komen. En een stationcar. De verhuizing naar de rustige buitenwijk. Een bakfiets. Nog een kind. Ik zou minder gaan werken en hij niet, want zijn inkomen was hoger. En hij zou stoppen met gitaarspelen in de band. Hij was een goede man, zou ik dagelijks tegen mezelf zeggen, en tegen de tijd dat een van ons een affaire had gehad, zouden we tegenover onze vrienden beweren dat onze relatie er alleen maar sterker van was geworden.

‘Weet je,’ zei ik, ‘ik heb hier helemaal geen zin meer in.’

Ik keek hem aan.

Hij rolde met zijn ogen.

‘Ja hoor. Gaan we zo beginnen!’

Hij opende de ijskast en pakte er een flesje bier uit. Ik rechtte mijn rug. Drukte mijn nagels in mijn handpalmen.

‘Ik meen het, Joost...’

‘Wat?’ vroeg hij fel, ‘Waar heb je geen zin meer in?’

‘Dit burgerlijke gekibbel. Met jou. Deze relatie. Ik kan het niet meer.’

Hij staaarde me verbijsterd aan.

‘Door,’ stamelde hij, ‘Doe even normaal...’

Zijn handen gingen door zijn stugge blonde krullen.

‘Luister,’ zei hij, ineens vastberaden, ‘je loopt je een beetje aan te stellen. Vorige week dacht je nog dat je zwanger was. Hadden we het over trouwen.’

Ik stond met mijn rug tegen het kookeiland. Klemde mijn handen om de koele randen van het hardstenen keukenblad.

‘Ja,’ zei ik, waarna ik zweeg.

‘Dus hoezo heb je er ineens geen zin meer in?’

Hij friemelde aan zijn neus. Rode vlekken bereikten zijn stevige kaak. We bewogen ons traag en voorzichtig, alsof we over een vliesje ijs liepen.

‘Oké, ik snap het best dat je nu nog even geen kind wilt, maar je voelt toch nog wel wat voor mij?’

Ik sloeg mijn ogen neer. Voelde ik nog iets voor hem? Ik wist het niet meer. Hij was Joost. Hij was er gewoon. Altijd. En ik vond hem lief. Een goede man. Aardig ook. Niemand had ooit een kwaad woord over hem gezegd. Hij hield rekening met me. Was een fijne minnaar. Verdiende genoeg geld. Maar wat ik voor hem voelde wist ik niet, zo vanzelfsprekend was hij voor me geworden.

‘Ik weet het niet,’ fluisterde ik. ‘Op dit moment is het niet genoeg, ben ik bang.’

Hij nam een slok. Zijn hele lichaam trilde.

‘Jezus christus, dat kan toch niet van de ene op de andere dag!’

Hij snifte. Haalde zijn neus op.

‘Ik weet dat ik te veel werk de laatste tijd, dat ik soms knorrig ben als ik thuiskom. Dat kan allemaal veranderen, dat weet je toch? We kunnen er toch aan werken, Door, we kunnen erover praten. Je gooit toch niet zomaar vijftien jaar liefde weg?’

Hij reikte naar mijn hand. Ik reikte niet terug.

‘Ik hou van je. Jij bent het voor mij. Ik wil alles doen om het weer goed te krijgen. Geef me alsjeblieft die kans, dat heb ik toch wel verdiend?’

Volhouden, dacht ik, nu niet terugkrabbelen. Ik plukte aan mijn lip.

Ik dacht aan iets wat Samantha zei in mijn favoriete tv-serie *Sex and the City*. Ellen en ik hadden het er nog over gehad. *I love you, but I love me more*. Geniale uitspraak, vond Ellen. Het was haar liefdesmotto. En nu dus ook het mijne.